

Áfa ügyekben karanténba vonult a NAV az Európai Unió Bírósága ítéletei elől! (2021.02.04)

Az Európai Unió Bírósága (EUB) 2020. szeptemberében két határozatot is hozott az áfa levonási jog korlátozása tekintetében. Bár a magyar bíróság két ügyben fordult az EUB-hez, mégis három lett belőle. Az elmúlt években a NAV a Kúria Számviteli törvényen alapuló véleményére alapozva korlátozta az adólevonási jogot: **„A Kúria egységes ítékezést folytat a tekintetben, hogy az adólevonási jog gyakorlásának kötelező feltétele a tartalmilag hiteles számla.”** Ezt a Kúria álláspontot vizsgálta felül az EUB először 2016-ban, és az EUB következetes joggyakorlatával ellentétesnek ítélte. A Kúria ekkor még kitért az EUB döntése elől. Így indokolt: **„az EUB végzése nem változtatta meg az áfa levonási jog gyakorlása kapcsán korábban kialakított szempontrendszert.”** Az EUB 2020. szeptemberében ismételten felülvizsgálta a Kúria joggyakorlatát és most már egyértelműen rögzítette, hogy a Kúria álláspontja egyértelműen ellentétes az EUB következetesen alkalmazott joggyakorlatával.

Az EUB döntései azt is jelentik, hogy az elmúlt években áfa ügyekben hozott adóhatósági megállapítások szinte kivétel nélkül jogsértők, amikor az adóhatóság az adólevonási jog gyakorlását a számla tartalmi hitelességéhez kötötte.

Az adóhatóság elég sajtóságosan reagált az őt is elmarasztaló EUB döntésekre: pánikszerű gyorsasággal nagyon sok áfa ellenőrzést indított el, és mintha mi sem történt volna az EUB által jogsértőnek minősített ellenőrzési módszerét folytatja. A NAV arra épít, hogy az adózók többsége, akiket a könyvelőjük képvisel az adóellenőrzési eljárásokban, még nem ismerik ezeket az EUB döntéseket. Mivel nagyon sok adózó már nem él a jogorvoslati lehetőséggel (észrevétel, fellebbezés, bírósági út), hanem beletörődik az adóhatósági megállapításba, ezért még akár be is jöhetne az adóhatóság számítása.

Jelen írásomban abban próbálok segíteni, hogy az adózók, könyvelők különösebb szakmai hozzáértés nélkül is azonnal észlelni tudják, hogy a NAV jegyzőkönyv, határozat jogsértő.

Az adóhatósági határozatok áfa ügyekben gyakran 60-80 oldalasok. Nem kell végig olvasni az egészet ahhoz, hogy kiderítsük, jogsértő-e az adóhatósági jegyzőkönyv, határozat. **Elég ha a jegyzőkönyv, határozat pdf fájlján az egér jobb gombját megnyomva a „Keresés”-t választjuk.**

Keresendő szóként adjuk meg: „hiteles”. Találatként ezt a szövegrészt – vagy ehhez nagyban hasonlított - kell keresni a jegyzőkönyvben, határozatban:

„Az Áfa tv. és a Számv.tv. vonatkozó előírásai alapján a számla csak abban az esetben jogosítja a számlabefogadó adóalanyt adólevonásra, ha az alakilag és tartalmilag hiteles, annak minden adata valós és helytálló. Az a számla, amely valótlan adatokat tartalmaz az általa dokumentált gazdasági eseményre, illetve az abban részt vevő felekre vonatkozóan, nem minősül tartalmilag hiteles, adott ügyletet tanúsító bizonylatnak.”

Ha ezt megtaláltuk, akkor gondolkodás nélkül éljenek az észrevételezés, fellebbezés lehetőségével. Legkésőbb a bírósági eljárásban a NAV-nak be kell dobnia a törülközőt. Ezt a Kúria is így gondolja. 5/2016. (IX.26.) KMK véleményében ezt írja:

„A bírói gyakorlat sohasem statikus, változhat, alakulhat. Ez különösen igaz ezen a jogterületen, hiszen az EUB rendszeresen hoz újabb ítéletet az áfa levonás jogszerűségével kapcsolatban, illetve folyamatban is vannak ilyen ügyek. Ahogy az EUB 2011/2012-ben hozott ítéletei is alakították a nemzeti adóhatóságok, és bíróságok gyakorlatát, úgy ez a jövőre nézve is várható”

Ezt kell kivárni! Jó lenne, ha a Kúria nem adna sok időt a NAV-nak a kisdud játékaihoz, és gátat szabna annak a jelenlegi NAV gyakorlatnak, hogy nagy ívben csinál az EUB döntéseire, és kihasználva az adózók, könyvelők tudatlanságát jogsértő jegyzőkönyvek, határozatok tömegét hozza.

A NAV a gyorsaság érdekében „uniformizálta” az áfa ellenőrzési módszerét. Már meg sem próbál változtatni rajta. A jegyzőkönyv, határozat első kétharmadában a fizetendő áfát ellenőrzi. Ennek keretében megállapítja, hogy a számlán szereplő gazdasági eseményt nem az adózó teljesítette, de az adófizetési kötelezettséget nem vitatja. Az itt tett megállapításokat az adózó vevőjénél fogja felhasználni, nála fog a NAV arra hivatkozni, hogy a számlán lévő gazdasági esemény nem a felek között valósult meg, ezért a számla tartalmilag hiteltelen, az adólevonási jog nem, gyakorolható. Csak a jegyzőkönyv, határozat utolsó harmadában foglalkozik a levonható áfával, és megtagadja az adólevonási jog gyakorlását. A jegyzőkönyv, határozat végén az adóbírságnál derül ki, hogy a NAV pófátlanságának nincs határa. Az adózó terhére értékeli, hogy ***„régóta érvényben lévő jogszabályi rendelkezést sértet meg, illetve egyértelműen szabályozott területről van szó.”*** Valóban így van. Az EUB

szerint is egyértelmű és következetes az EUB joggyakorlata, mégis tudatosan szembehelyezkedik a NAV azzal még akkor is, amikor már tudomása van az EUB határozatairól.

Ha áfa ügyben jegyzőkönyvet, határozatot kap, feltétlenül keressen meg, ha azt érzékeli, hogy a számla tartalmi hiteltelenségére hivatkozással korlátozta a NAV az adólevonási jogot. Az ügyet életben kell tartani addig, amíg már bírósági ítéletekkel lehet szembesíteni a NAV-t. Persze a Kúria is léphetne.

Az adóhatósági jegyzőkönyvekben még mindig hivatkozott **Kúria 5/2016. (IX.26.) KMK véleményével meg kellene célozni a kukát, mert ezt már kétszer (2016-ban és 2020-ban is) felülvizsgálta az EUB és a Kúria joggyakorlatát jogsértőnek minősítette. Az 5/2016-os Kúria vélemény helyett az EUB következetesen alkalmazott joggyakorlatának megfelelő útmutatást kellene kiadni. Ez felelne meg a Kúria szavakban már megerősített álláspontjának:**

„A bírói gyakorlat sohasem statikus, változhat, alakulhat. Ez különösen igaz ezen a jogterületen, hiszen az EUB rendszeresen hoz újabb ítéletet az áfa levonás jogszerűségével kapcsolatban, illetve folyamatban is vannak ilyen ügyek. Ahogy az EUB 2011/2012-ben hozott ítéletei is alakították a nemzeti adóhatóságok, és bíróságok gyakorlatát, úgy ez a jövőre nézve is várható.”

A szavakat most tetteknek kellene követnie. Addig, amíg ez be nem következik, életben kell tartani a folyamatban lévő áfa ügyeket. Az eddigi tapasztalatom szerint a NAV egyelőre kivár, hátha eredménnyel jár az a hátsó szándéka, hogy az adózók, könyvelők nem jártassak az EUB joggyakorlatában. Rángassuk ki a NAV-ot a karanténból, ahová az EUB döntései elől menekült.

Angyal József okleveles adószakértő , +36-20-9429-386, www.angyalado.hu